

„Edinost“

Izšla enkrat na dan, razen nedelj in p. razlikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne odira.

Na tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 avč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 avč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilu političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

Se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravljalstvo. Naročnino in oglase je plačevati loče Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravljalstvo, in sprejemanje inšertov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik koncesij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna koncesija lista „Edinost“ v Trstu

„Neustrašeni Tržačani“ in perfidnost „Slov. Naroda“.

Izjavo sod. svetnika Pederzollija na porotni razpravi proti Krstiću glede razpravne jezika pred tržaškimi porotnimi sodiščem je »Slov. Narod« v svojem slepem sovraštvu proti našemu listu takoj uporabil, da se je zopet enkrat korenito — blamiral ter dokumentiral še enkrat vso perfidnost svojo, katere se poslužuje proti nam.

»Slov. Narod«, ki se posebno v zadnjem času — edini med slovenskimi listi! — odlikuje kakor »Beschweigungshofrath« in »ehrlicher (?) Mackler« mej vlado in Nemci na eni strani in mej Slovenci na drugi strani (glej kompromisni predlog glede Celja!), hoče dajati našemu listu in Tržačanom sploh lekcije o narodnem radikalizmu. Tako nas je v številki od 23. aprila pod naslovom »Tržaška modrost« — ne da bi bil počakal, kaj poreče naš list, ki je izšel isti dan, — hotel dregniti z opazko, da nas Pederzollijeva izjava (da je na tržaškem porotnem sodišču italijanski edini razpravni jezik), ne zanima toliko, kolikor nas zanima narodno-napredna stranka na Kranjskem.

Namesto da bi bil »Slov. Narod«, ki se je očitno blamiral s to opazko, — ker se je, kakor omenjeno, »Edinost« že isti dan in sicer obširno bavila z g. Pederzollijem, — pametno mlačal, dodal je prvi perfidnosti še drugo z notico »Neustrašeni Tržačani«, priobčeno v številki od 25. aprila.

V tej notici konstatira »Narod«, da se je zgodilo na tržaškem porotnem sodišču nekaj nečuvnega, da je izjava Pederzollijeva udarec v obraz zakonom in naredbam ter da bi človek mislil, da tržaški Slovenci kar vsplamte radi te izjave, a da se »Edinost« niti toliko ne upa, da bi direktno zavrnila sodnega svetnika Pederzollija, da se le potem polemike s »Piccolom«, in to v najponižnejši obliki, upa razložiti svoje menenje, v ostalem pa da prepusti poslancem, da to stvar dožene in g. Pederzolliju pojasni stališče, da v Trstu imajo poguma le proti Ljubljani in Gorici, a da kedar treba braniti pravice slovenskega naroda proti kakemu sodnemu svetniku, pada sree doli v nižave njihovih hlač ter da tako, kakor je govorila »Edinost« s Pederzollijem, govori morda sodni sluga s svojim predstojnikom, ne pa neodvisno glasilu neodvisne stranke z državnim uslužbencem.

Slovenci in njihovo glasilu »Edinost« ne potrebujejo lekcij od »Slov. Naroda«, kar se

dostaje neustrašnosti v narodnih stvareh. In vprašanje da-li ima list, ki z vidnim zadovoljstvom ponatiskuje vladine dementije proti vestem v nezavisnih slovenskih listih o rovarstvu irredente, izpodkopujočem ekzistenčne temelje važnemu in razmerno velikemu delu naroda slovenskega — da-li ima tak list, pravimo, sploh še pravico, komu očitati nedostatenost v nevstrašnosti za obrambo narodnih pravic? Lahko bi torej ignorirali zadnji iz trte izviti, bedasti in perfidni napad »Naroda«; no, mi hočemo vendar odgovoriti »Narodu«! Ne radi njega in ne radi sebe, ampak radi onih, katerim bi utegnil »neustrašeni« napad »Naroda« na Tržačane imponirati, da se prepričajo tudi za druge slučaje, kako »pošteno« zna polemizirati »Slov. Narod«!

Najprej konstatiramo, da je vsa »neustrašnost« »Slovenskega Naroda«, ki hoče nam dajati lekcije o neustrašnosti v Pederzollijevem slučaju obstajala **edino** le v tem, da je v številki od 22. aprila izjavil, da je stališče Pederzollijevo absolutno nezakonito in da je gotovo, da se bo tudi g. Pederzolliju še prav jasno dalo dopovedati. »Neustrašnost« »Slov. Naroda« v tej izjavi je obstajala menda v besedi »absolutno«, ki je gotovo g. Pederzolliju moral tako imponirati, da je tudi njemu palo sree v nižave njegovih hlač, kakor se tako evfemistično zna izražati »Slovenski Narod«. Ali ne bi z večjo pravico mi očitali »Slov. Narodu«, da mu je v slučaju Pederzollijevem prišla »neustrašnost« še le v hipu, ko je mahnil — po svojih rojakih ob periferiji.

Naš list pa, o katerem trdi »Slovenski Narod«, da ima tak respekt pred Pederzollijem, da se ga ne upa direktno prijeti, je v notici »Naš jezik na porotnih sodiščih« mej drugim izjavil proti Pederzolliju: »Tembolj se čudimo, da se je na porotni razpravi Podmenik-Krstić dal zavesti od izjav, ki nas silijo, da se postavljamo na odprano stališče proti njemu in ki prinesejo tudi parlamentarno akcijo proti njemu. Ali ni bilo to govorjeno direktno g. Pederzolliju? In dalje: »G. svetovalec Pederzollij pa bodi uverjen, da bomo z vsemi sredstvi branili pravo našega jezika v sodni dvorani — proti njemu in proti vsakomur. Da bo o tem govora v parlamentu, smo že omenili. Ob enem pa pozivljemo toliko naše občinstvo, kolikor naše gospode odvetnike, naj bodo železno vztrajni in neizprosni v zahtevanju, v obrambi pravice našega jezika v sodnih dvorinah.«

Ni-li to direktno govorjeno gospodu

Pederzolliju? In mari res sluge tako govore sodnim oblastim?

Mi mislimo, da je ta izjava zadosti direktna in odločna, vsekakor pa bolj odločna nego »Narodova«. Ne vemo pa kako si »Narod« misli pogumnost, katero tirja od nas? Najbrže tako, da bi morali mi po njegovi navedbi mahniti s cepcem proti Pederzolliju, mu zalučati v obraz kako surovo psovko in se potem mirno oddahnuti od takega »napornega« in »pogumnega« dejanja, zadovoljni s tem, da smo gosp. Pederzollija — da se poslužimo ljubljanske fraze — »imenitno dali«.

Strahopetni Tržačani pa, ki ne poznajo takega poguma, so se omejili na to, da so takoj sporočili stvar poslancem na Dunaj s prošnjo, da stavijo interpelacijo! In njihovi strahopetni odvetniki niso za sedaj storili drugega nego da so se takoj predstavili pred ednikom a delnega in višjega sodišča in tam odločno protestirali proti postopanju sodnega svetnika Pederzollija ter zahtevali za doščjenja za protizakonito izjavo istega pri državi si za vsak slučaj še nadaljnje korake!

Gospoda, hočete-li, da smo odkritosrčni? Ako bi kdo zahteval od Vas, da tako energično, kakor so storili naši odvetniki na omenjenih mestih, nastopite Vi na primer proti g. baronu Heimu, bi Vi gotovo kar na kratko odklonili tako insinuvacijo in bi vrhu tega še dotičnika označili kakor nesposobnega rogovileža! In vendar bi menili mi, da bi bilo v Ljubljani nekoliko lažje govoriti s Heinom prav tako pošteno »po slovenski«, nego je možno v Trstu z gospodom Kindingerjem!

Seveda, pri vsej tej stvari so tržaški Slovenci nekaj zagrešili, namreč to, da niso teh akcij obesili takoj na velikih zvon, kakor se to dela drugod. Tržaški Slovenci, in to so pokazali že o večih prilikah, manj govorijo in več delajo in ravno v tem slučaju, ko se gre za to, da se kaj doseže, ni bilo povoda, da se odkrije vso igro.

Nam ni do vnanjega efekta. Zato iščemo vsikdar poti, po katerih bi koristili — stvari! Mi se prav radi odpovedujemo spuščanju časniških raket, čim smo se uverili, da bomo drugim načinom več koristili stvari! In tudi danes ne bi bili govorili o tem, če ne bi bili od »Slov. Naroda« naravnost izzvani v to!

Če hoče »Slov. Narod« neprevidno in brez potrebe predlagati kompromise na škodo našega naroda, ter se bahati s tem, da se na-

»Kje je Topolković tako dolgo?« je Klara naenkrat vprašala hčer.

»Ne vem«, je Lucija zmignila z rameni, »morda ima opravila radi poroke. Že pride. Ali glej mati! Oni modri domino pri stebri se ne makne z mesta, ker gleda va-me kakor kača. To je čudno, zoperno.«

»Ne glej ga! Morda kakov tajni adorateur ki se jezi, da se mu možš izpred nosa.«

»Bo tako. Sedaj pride kotiljon. Z Bogom mati! Evo gospoda poročnika. Prosim, gospod, odvedite me prej h kredenci. Vroče mi je. Hočem izpiti čašo limonade, ali da je hladna.«

»Ali, gospica, Vi ste vroči.«

»Prosim, nikakega prigovora«, se je nasmejala Lucija.

Figure kotiljonske so se razpletale hitro. Kakor burja so leteli pari po glasbi valčka, a med njimi tudi Lucija, kateri so kite skakale okolo glave kakor kače. Prišlo je, da je pogledala Lucija po dvorani; v tem jej je obtičalo oko na modrem dominu. Stresla se je, nasmehnila, odšla naravnost proti dominu in pripela mu papirnato zvezdo na prs. A

sprotni nemški listi bavijo s ponesrečnim predlogom, svobodno mu! Ali naj bo dovoljeno tudi tržaškimi Slovencem, da skušajo na korist naše narodne stvari doseči kak vspeh s previdnim sicer, ali odločnim postopanjem, in pa brez vsake baharije!

Narodnega radikalizma se nam pač ni učiti od takega lista, kakor je »Slov. Narod«, ki je davno zgubil pravico nazivati se vse-slovenskim glasilom, kar sprevidevajo in priznavajo vedno bolj celo odlični pristaši kranjske narodno-napredne stranke.

V prihodnje bi svetovali »Narodu« manj slepe strasti in več previdnosti, kajti »previdnost ne škoduje«, pravi star pregovor.

Ali, kaj svetujemo previdnost listu, kateri nam eno maza zavija in zlobno napada, drže se latinskega reka: Calumniare audacter: semper aliquid haeret! (Le pogumno obreknij; nekaj vselej obtiči!)

Politični pregled.

V Trstu, 29. aprila 1902

Državni zbor. — Zbornica poslancev.

Mej došlimi spisi večerajnje seje bila je tudi odpoved posl. Bartolija kakor člana delegacije; naslednika mu bodo volili v prihodnji seji.

Posl. Weisskirchner in tovariši so predlagali, naj se izdela zakon glede nošenja društvenih znamenj.

Posl. Ofner, Licht in tovariši so predlagali, naj se takoj razveljavi ministerska naredba od dne 7. marca 1902 glede potrebe koncesij za telegrafne in telefonične agencije; predlagatelji trde, da je ta ministerska naredba v nasprotju z državnimi osnovnimi zakoni; zahtevali so, naj se predlog brez prvega čitanja izroči ustavnemu odseku, kateri naj o njem čim prej sporoča zbornici.

Zbornica je potem nadaljevala razpravo o naslovu »direktni davki«. Poslanec Maštalka je polemiziral z finančnim ministrom in mu očital, da se ne briga za to, da bi se paralizirala škoda, ki nastane sladkorni industriji v sodelstvu konvencije. Ako se bo nadaljevalo kakor do sedaj, pričakovati si morata sladkorna industrija in poljedelstvo žalostno »bodočnost«. Govornik je oporekal temu, da bi bilo preobilno proizvajanje sladkorja dovelo do bruseljske konference. Želja po odpravi sladkornih premij ima fiskalichen značaj. Govornik se je pritoževal, da se še vedno ni ustreglo starim zahtevam, naj bi se diplomatičnim zastopstvom dodelili strokovni konsultenti, kateri bi proučevali gospodarske razmere dotičnih krajev. Ako bi se

on se je priklonil ne rekši ni besedice ter prijel Lucijo. Zasukal jo je dvakrat okolo sebe in stisnil jo z železno roko k svojim prsim; potem je zletel z njo po dvorani, da jima je zmanjkovalo tal pod nogami, da jima je zmanjkovalo sape, da so se sveče vrtile okolo njiju kakor divji ognji.

»Dosti! Dosti!« je vzdihnila deklica tresč se, in je padla kakor brez sebe na bližnji stol. Ali domino je ostal pred njo in je nepremično zrl v devojko.

»Kdo si ti, maska?« je vprašala Lucija, »povej mi svoje ime!«

»Jutri«, je odgovoril domino spreminjenim glasom, se poklonil in odšel iz dvorane.

Že je minula polnoči, družba je začela počasi zapuščati dvorano.

»Topolkovića ne bo«, je rekla Klara v skrbi, »lep zaročenec to! To je sramota!«

»Res je«, je potrdila deklica, »ali nič za to. Ti veš, da ne ljubim. Ali jutri izvem ime modrega domina. Pojvi, mati! Oče je sam.«

(Pride še.)

PODLISTEK

Vladimir.

Hrvatski spisal Avgust Šenoa, prevel M. C-t-č. V.

»Kaj naj bi bilo?«

»To Vam povem jaz. Vi zapišete pol svojega imetja mojemu očetu!«

»Lucija, Lucija, čemu te misli?«

»Ali hočete? Hitro recite!«

Zaročenec, zaobrnavši očesi, je zajeceljal:

»Zapišem! Zapišem!«

»Dobro! To se mora narediti pismeno, a jaz Vam prisegam, da Vam ostanem zvesta, dokler bom živa.«

Svečanost zaroke je bila izvršena, čez štirinajst dni je imela biti poroka. Topolković in Lucija sta bila prvokrat oklicana. Zaročenec je pripovedoval, kako komodo je uredil stanovanje, a Lucija je govorila žnjim o tem do najdrobnejih podrobnosti. Hotela je videti stanovanje, nu, v to ni dovolil zaročenec, češ, da jo želi iznenaditi. Izkaže o

imetju je imel na dan poroke izročiti očetu. Bolj nego kedaj je Lucija obiskovala zabave, koncerte in gledališče in o tem se je smejala glasno. Došel je osmi dan pred poroko, a ravno je bila oznanjena maskarada v reduiti. Deklica je hotela iti na vsaki način, ali brez krinke.

»Menda mi dovolite«, je rekla zaročenecu, »da se pred svatbo še enkrat naplešem do sitega?« Zaročenec je dovolil.

Točno ob 7. uri je došla njegova kočija po Lucijo in njeno mater. Ob enem je podal tudi krasen šopek z vpravičevanjem, da on pride nekaj kasneje na pleš, ker da ima posla s svojim odvetnikom radi onih izkazov. Lucija naj med tem svobodno pleše. Veselih lic je stopila deklica z materjo v dvorano, samo v zakotjih njenih ustnic si opazal neko grenkobo, da si mogel dvomiti na iskrenosti tega veselja. Besedičila je dosti, celo brezbrzdano. Plezala je kakor neumna, da so jej lica žarela, pa od časa do časa je popila hkratu po čašo ledene limonade. Klara je bila blažena ter je od vseh strani vaprjemala čestitke radi dobre partije.

bilo to že zgodilo, ne bi bila naša država na bruseljski konferenci padla v past. Potem bi se bile koristi trozveze, toli proslavljene od strank na levi, tudi praktično izkazale in ne bi bila mogla naša »zvesta« zavezница Nemčija v odločilnem trenutku pustiti nas na cedilu. Govornik je izrazil bojazn, da po vsprejetju bruseljske konvencije sladkor iz sladkornega trsa izpodrine sladkor iz pese. Priporočal je, naj bi se izpodrivanje domačega sladkorja po trsem oviralo vsaj toliko časa, dokler bi se z raznimi pripomočki povzdignil konsum sladkorja in bi se trgovina s sladkorjem mogla omejiti na domači trg. Bruseljska konvencija je ob danih razmerah nevsprejemljiva. Govornik je izrazil prepričanje, da bi se povečal konsum, ako bi se znižal davek na sladkor in je pozval finančnega ministra, naj ne pusti, držé roki križem, da propade sladkorna industrija in pridelovanje pese.

Poročevalec dr. Menger se je bavil z različnimi naziranjmi predsednikov o bruseljski konvenciji in izjavil, da je končna sodba o tej konvenciji do sedaj še nemogoča, ker bi bila prenapregljena. Odvrčal je očitjanje, da se je dala naša država prehvapiti od dogodkov ter je konstatiral, da se ista že od leta 1888. sem bavi z vprašanjem o sladkorju.

Govornik je priporočal, da se skliče en-keta vseh na sladkorni industriji interesiranih stanov, katera naj bi preštudirala bruseljsko konvencijo in bi razsodila, da-li je za našo državo koristno ali ne, pristopiti konvenciji! Obžaloval je nadalje, da ni naša država poleg uradnikov odposlala tudi izkušenih industrijalcev na bruseljsko konferenco, kakor so to storile druge države ter je prišel do zaključka, da stojimo pred bojem, iz katerega ne izidemo neranjeni. Vsakakor pa ni smeti popolnoma obupati. Govornik je izrekel nado, da si naša država ohrani dve tretjini ali vsaj polovico sedanjega eksporta sladkorja, kar bo vsejedno znašalo škodo 50 do 60 milijonov kron, katera škoda bo tem občutnejša, ker korakamo k regulaciji valute. Naloga vlade bo sedaj, da popravi to škodo.

Zbornica je vsprejela nato naslov »indirektni davki« ter zapričela razpravo o naslovu »sol in tobak«.

Dobrote trozveze. Prejeli smo: V brzojavkah o včerajšnji seji zbornice poslancev, v kateri so zaključili razpravo o krizi sladkorne industrije, čitam, da je Čeh Maštalka ironiziral dobrote, ki nam jih donša trozveza na gospodarskem polju. Poročevalec Menger pa je obžaloval v svojem zaključnem govoru, da ni tudi Avstrija, kakor so storile druge dežele, na bruseljsko konferenco poleg izkušenih uradnikov poslala strokovnjakov industrijalcev.

To je gotovo zelo obžalovati. Ali to dejstvo, obžalovano od nemškega liberalca, kateremu je trozveza herzenssache, je ravno, ki podpira sodbo posl. Maštalka o dobrotah, ki jih uživa Avstrija od trozveze!

Tu moram pa — oprostite gospod urednik — nekoliko korigirati mnenje uredništva »Edinosti«, ki je je nedavno izreklo o sodelovanju zastopnikov Avstrije na bruseljski konferenci.

»Edinost« je rekla, da je bilo na tej konferenci varstvo avstrijskih interesov v berolinskih rokah.

To stoji, to je neoporečno. Zato smo pa tudi tako imenitno pogoreli, da je med zastopniki sladkorne industrije na Češkem zavihral vihar nevolje.

»Edinost« pa je rekla tudi, da so zastopniki Avstrije igrali na rešeni konferenci le ulogo statistik. To pa ne odgovarja resnici. Jaz sem precej pridno sledil razpravam na bruseljski konferenci. Med zastopniki Avstrije in Nemčije je bilo razmerje tako intimno, da so bile povsem zbrisane meje med avstrijskimi in nemškimi interesi. Včasih je nastopal nemški delegat, večinoma pa je prepuščal avstrijskemu, da je interese avstrijske države branil po intencijah v Berolinu. To je: ali je govoril Nemec, ali Avstrijec, branjeni so bili vedno le nemški interesi!

Sedaj bo umel vsakdo okolnost, obžalovano od liberalca Mengerja, zakaj da je Avstrija poslala na konferenco same birokrate in zakaj ne tudi strokovnjakov industrijalcev. V strokovnjaku, industrijalcu, bi bila ravno preintenzivna zaveza, o nevarnosti, ki grozi avstrijski sladkorni industriji in tak mež ne bi se dal zlorabljati kakor slepo orodje berolinske gospodarske politike...

Zato so v Berolinu bolj ugajali delegatje — poslušni birokratje! In kakor je njim ugajalo, tako se je moralo zgoditi v znamenju trozveze, alias: naše zavisnosti od Berolina!! Nemčija more neodvisno od trozveze tirati gospodarsko politiko, ki ubija naše gospodarske interese! In mi moramo molčati na to, pripoznavaje načelo, da politične zveze so povsem ločene od gospodarskih bojev med državami! Mi pa moramo — ravno nasprotno — radi trozveze zanemarjati tudi svoje gospodarske koristi, kakor se je godilo na konferenci v Bruselju na kričeč in eklatanten način.

Take so dobrote od trozveze: radi trozveze mora naša država ozvoljevat večino lastnih državljanov, politično in narodno, Čeha in Poljake na severu, Slovence in Hrvate na jugu, in radi nje ne more svobodno in samostojno braniti lastnih gospodarskih interesov.

Madjarski pium desiderium »Magyarorszag« piše:

»Z jako visokega mesta nam javljajo, da je kralj dal oster ukor Stadlerja radi pripombe, s katero je v protestu (radi sfere zavoda sv. Jeronima) napal madjarsko vlado. Ker je to že drugo posvarilo, ki je je bojeviti cerkveni dostojanstvenik dobil v kratkem času, sodi se, da Stadler izvede konsekvence ter se umakne v kakov samostan!«

Ne treba praviti, da je to le madjarski pium desiderium.

Demisija laškega vojnega ministra. V včerajšnji seji laške komore je priobčil ministerski predsednik Zanardelli demisijo vojnega ministra Ponza di San Martino, katero demisijo je kralj vsprejel. Zbornica je to naznanilo vsprejela z največjo hladnostjo. Vzrok demisiji je bil ta, da se je sploh nasprotovalo njegovim načrtom. Interim vojnega ministerstva prevzame Morin in definitivni naslednik odstopivšemu Ponza bržkone ne bo tako hitro imenovan.

Tržaške vesti.

Pri čem smo! Pišejo nam: Na razna vprašanja, prihajajoča od raznih strani o stadiju vprašanja podeljenja domovinske pravice, oziroma o usodi njihovih prošanj, naj damo tu par besed v pojasnilo, da nam ne bo treba odgovarjati posamično.

Največe sitnosti nam delajo v tem vprašanju na magistratu, ker nam, oziroma našim strankam, še vedno vračajo vse slovensko pisane prošnje in to z opazko, da slovenski jezik — ni jezik slovenske delegacije! Da-si je tako postopanje nezakonito in da-si smo se že večkrat obrnili do tukajšnje slavne c. kr. vlade s prošnjo in zahtevo, naj bi ista varovala ugled zakonov — se ni v tem pogledu ukrenilo še ničesar!

Na drugi strani nam tukajšnji centralni c. kr. redarstveni urad meče polena pod noge. Ako nam magistrat vrača prošnje po preteku 5—6 mesecev, pa nam, oziroma našim strankam imenovani redarstveni urad sploh ne izdaja potrebnih potrdil, da-si stranke čakajo že po 6—7 mesecev na rešitev dotičnih prošanj.

Tu bo treba že spregovoriti reanejšo besedo, ako ne pomore ta — zadnji opomin. — C. kr. namestništvo neprenehoma pritiska na mestne organe, naj bi ti vršili svojo dolžnost — žal, da brezuspešno, ker nima nad magistratom potrebne avtoritete! (Po čegavi krivdi? Ured.)

Po enem letu in 4 mesecih je rešenih od tisočev vloženih prošanj — kaka stotina! To zavlačevanje pa se ne prakticira samo pri slovenskih prošnjah, ampak postopajo na isti način tudi z laškimi in nemškimi prošnjami. Izvzeti so iz tega zavlačevanja zopet le — to se umeje — Italijani iz kraljestva! Za te in samo za te se radi potrudijo na našem magistratu!

Te dni smo imeli priliko ogledati si odgovor, ki ga je izdal naš slavn mestni urad nekemu našem delavcu, kateri je svoječasno prošil za sprejetje mej občinarje mesta Trsta. Odbili so revežu prošnjo, s pretvezo, da je bil v letu 1895 — 16 dnev mestni bolnišnični in da je morala dežela Kranjska plačati stroške zanj!

Zakon pa govori, da le oni, ki stalno prejema miloščine, je zgubil pravico do podeljenja domovinstva. Je-li pa v tem, da je kedó obolel in šel v bolnišnico za kratkih 16 dni in da so te stroške plačali zanj tretji — je-li to stalna miloščina?! Ali ni to marveč le iskanje dlake v jajcu?! Na vsaki način

hočemo povprašati više instance, kaj da mislijo o takih »miloščinah«!

Na naš poziv do vseh onih, ki so prejeli konečno rešitev vloženih prošanj, se je priglasilo šele 20 takih, ki so prejeli dekrete pripadništva. Od teh je zopet tretjina, katerim so na magistratu pismke pokvarili!!

Mi prosimo še enkrat vse one, ki imajo že v rokah dotične dekrete, naj prinesejo iste pokazat v podpisani urad, da bomo imeli potrebno kontrolo in da bomo mogli dotičnikom svetovati v slučaju, da so jim na magistratu pokvarili poštna slovenska imena!

Ker je mej našinci mnogo takih, ki so si dali napisati laške prošnje, katere jim je magistrat odbil in katere drže sedaj doma, naznanjamo, da se morejo priglasiti sedaj v podpisani uradu, ki hoče iti na roko tudi njim da si izvojujejo domovinsko pravico! Jedno sveda treba: zadostiti morajo vsem zahtevam, ki jih stavlja zakon!

Imena že vsprejetih novih Tržčanov objavimo v kratkem.

Urad politič. društva »Edinost«.

Obupen boj domačega delavca proti konkurenci tujih priseljencev. Batalijoni delavcev iz sosednjega kraljestva se množijo dan na dan, od večera do jutra in od jutra do večera. Kolikor niso že sami usiljivi — saj ga menda ni koticčka države, kamor ne bi bili že prodrli — pa jih semkaj še vabijo in kličejo. Naj je gruča teh nemilih gostov prišla z železnico ali s parnikom, nič ne boš opazal, da bi se kaj ozirala, povpraševala in poizvedovala, kakor dela sicer človek, ko je došel v neznane mu kraje. Takoj ti mora biti jasno, da so ti ljudje že dobro informirani, kam se jim je obrniti najprej! Naj so ti prišli s parnikom ali z železnico, ali peš: prva pot v našem mestu jih vodi na magistrat! A tu jih vsprejemljejo vsikdar kakor vsprejemljemo človeka, o čegar prihodu smo bili že obveščeni od — prijateljske roke!

Tako se godi delavcu iz kraljestva italijanskega v mestu tržaškem: stopil je s parnika na kopno, se potrudil na magistrat in delo mu je zagotovljeno! Na magistratu dobivajo pismene nakaznice do tega ali onega od magistrata odvisnega zavoda ali podjetja. Če je število hkratu došlih več, jih dele na več gruč, katere naslovljajo na več strani. Naslednjega dne so že vsi na varnem! A posledica je naravna, ta, da se mora število domačinov manjšati v isti meri, kakor narašča število italijanskih delavcev!

To je občutna konkurenca domači delavski roki. In ker je trajna in rastoča, je tudi ubijalna! Mi hočemo abstrahirati tu od vseh državnih in narodno-političnih motivov, da-si krvavimotudina to stran valed permaentne invazije elementov iz Italije. Mi pravimo tu le, a iz polne zavesti: ako bodo merodajni činitelji še nekoliko časa vztrajali v svoji brezbriznosti, v svoji indolenci, ali, recimo, v svojem neuváževanju vspricho neprestane invazije italijanskih delavcev, navstane jim tu gospodarsko-socijalna kalamiteta, ki jim bo delala skrbí tembolj, ker so take kalamitete običajno spremljane od drugih jako neljubih pojavov.

Merodajni činitelji ne bodo mogli govoriti, da ni bilo svaričnih glasov in tudi vidnih simptomov, ki so jih opozarjali še o pravem času.

Takov resen, značilen simptom smo omenili že včeraj. Ogorčenje med delavci-domačini na tlaku govori glasneje, nego bi mogli govoriti mi. Če so se ti siromaki vzdramili iz tistega hipnotičnega stanja, v katerem jih je vzdrževala narkoza signorov na magistratu, potem imamo zanesljivo znamenje, da že trka na vrata — sila!

O razburjenju, ki je zavladalo med temi trpinami proti italijanskim delavcem smo prejeli naslednje vrstice:

»Med delavskimi sloji tržaškimi jih menda ni večih trpinov, nego so oni okoličani, ki si služijo kruh na tržaškem tlaku. Težko, ubijalno je že njihovo delo, da velja o njih v polni meri beseda, da si morajo krvavo služiti svoj kruh. A siromaki niso primorani biti le telesni, ampak morajo biti tudi duševni težaki, narodni in politični sužnji. V dušo me je peklo o zadnjih državnozborskih volitvah, ko sem videl, kako so ti duševni tlačani sopeli na agitacijah za Hortisa in Mauronerja. Slepi in gluhi so bili za vse opomine od strani lastnih jim in dobro

želečih jim bratov. Vse je bilo zastoj. Sedaj še le sprevidevajo, kaki prijatelji so jim oni, za katere so šli v boj proti lastnim bratom! Sedaj čutijo na lastni koži, ko jim jež, kate-rega jim ista družba Hortisev in Mauronerjev importira v obliki italijanskih delavcev, daje bolj in bolj občutiti svojo ostrino in jih iztiskuje iz enega varnega zakotja za drugim. Nemili gostje, ki jih signori na magistratu vabijo in kličejo pod tržaško streho, postajajo predrznejši in predrznejši, oblastnejši in oblastnejši in postajajo neprijetni istotako tudi onim, ki so v svoji slepoti služili zaščitnikom teh nemilih gostov. Tudi največja udanost do magistratne gospode ne obvaruje okoličanskega delavca pred konkurenco italijanskih delavcev. Kjer se pričenja interes regnicola, tam se nehuje vsaka obzirnost gospode tudi do najposlušnejših jim okoličanov!

A da okoličanski delavec, brez razlike, kateri stranki pripada, ni še strt popolnoma, ima se zahvaliti le superijornosti svojih žuljavih, težkemu delu dorašlih pesti!

Delavci-domačini na trž. tlaku so, kakor se zdi, jeli odpirati oči in vspricho nevarnosti, ki jim preti od regnicolov, kakor da je zažarela v njih neka energija in neko — samoljubje. Kolikor sem informiran jaz, je bil njihov nastop te dni na magistratu tako energičen, da ne bi bil nikdar pričakoval od njih kaj takega. Svoji jezi in — svojim zahtevam so dajali tako krepkega izraza, da je imponiralo. Zdi se, da bi bili pripravljeni sedaj, skupno se svojimi narodnimi brati braniti vsaj svoje gnotne koristi! V tem enem vsaj soglašajo danes okoličani obeh taborov: proč s konkurenco regnicolov z naših javnih, izlasti pa občinskih del! Spoznanje jim pravi sedaj, da niso imeli prijateljev tam, kjer so mislili, da jih imajo! In to prepričanje naj bi se razširilo vsevprek!

Jedini resni prijatelj in zaščitnik našemu okoličanu more biti — združenje v trdno falango! Svojea kličite na pomoč! Zato pa me je osupnilo, ko sem čul, da so delavci na tlaku pozvali tudi — Ucekarja, da bi posredoval za njih na magistratu! Kaka slepota, kaka najivnost! Ucekar je v notoričnih tesnih zvezah s camorro in isti Ucekar je bil izjavil javno, na shodu, da ljubi Italijane s podvojenim silo!

Kako morete torej pričakovati od njega, da resno nastopi proti magistratu tržaškemu in proti regnicolom?! Prvo mu zabranjujejo — zveze, drugo mu zabranjuje italijansko srec! Mož je šel na magistrat radi delavcev na tlaku, toliko — previden je že. Delavci pa so dobili od njegove poti na magistrat malo peska v oči! Naši okoličanski delavci se morajo organizirati, ali organizirati se morajo sami, na podlagi stare tradicionalne vzajemnosti okoličanov, ki je bila vsikdar v obrambo vseh koristi njihovih in katerise imamo tudi zahvaliti, da si je naša okolica ohranila svojo narodno individualnost. Tistim našim okoličanom, ki so slepo iskali sreče po krivih in zgrešenih potih, kličem, da se tudi njim, ako se ne spametujejo, uresniči rek: kdor noče imeti brata za brata, ima ptujca za gospodarja!

Opomin. Iz delavskih krogov smo prejeli: Naše delavstvo se pripravlja na praznovanje 1. majnika. O tem priliki bi se moglo pripetiti, da pride tu pa tam do kakega, pa bilo tudi malega kontrastiranja ali neredov.

Ker ljubimo svoje tovariše-delavce, izlasti pa našince, in ne bi hoteli, da bi kdo istih brez potrebe zašel v morebitne neprijetnosti, prosimo jih, naj bodo previdni! Skrajno previdnost pa je priporočati onim, ki so odgovorni za svoje rodbine. Delavski praznik naj bo letos res praznik in ne dan novih nesreč!!

Avstrijska vlada in irredenta. »Politik« pravi, da načinu, kakor avstrijska vlada postopa z italijansko irredento, ni odrekati humorja. In prav ima! Danes razpušča lokalna oblast ginnastico s tem imenom, in v hipu snujejo irredentovei isto ginnastico z drugačnim imenom; jutri razpušča oblast to poslednjo ginnastico in v hipu snujejo irredentovei isto ginnastico z onim prejšnjim imenom. Namestništvo zopet noče odobriti pravil, ker dobro ve, da nova ginnastica je ista kakor je bila ona pod prvim in drugim imenom.

Irredenta rekurira in ministerstvo razveljavlja prepoved svoje podrejene tržaške

oblasti in ginnastica št. 1, 2 in 3 je zopet po konci.

»Politik« piše namreč: »Ako bo societa zopet razpuščena radi irredentističnih tendencij, potem jej bo sledila unione, in če bo unione razpuščena, pa pride zopet societa in tako dalje sine gratia in infinitum. Da pa humor dobi svoj višek, debatirajo v italijanskem parlamentu z resnimi obrazi o tlačenju italijanskega življa v tistem tonu, kakor se n. pr. govori o Bolgarih ali Srbih v Makedoniji ali Starosrbiji! Da, italijanska vlada je celo naložila svojemu konzulu v Trstu, naj neko sodno odločbo revidira, da-li je pravična, nekako tako, kakor delajo vnanje vlasti v — Turčiji! Ali niso to jako razveseljivi odnosi?!

Prvi majnik. »Tipografsko društvo tržaško« nam je prijavilo nastopno resolucijo:

»Delavec tipografi, zbrani po določili § 2. zakona o združevanju, so, vsprejemši na znanje soglasni sklep svojih tovarišev za praznovanje prvega majnika, sklenili, da je glede izdajanja vsakdanjih listov strogo držati sere-lnega urnika dela toliko dne pred, kolikor dne po prvem majniku, z bok česar mora odpasti izdaja listov, ki bi imeli iziti popoldne 1. majnika ali v jutro naslednjega dne. Sklenivši to resolucijo so tipografi bili na stališču, da v manifestaciji 1. majnika se mora izražati splošna astenzija od dela, ki je edini predmet tej manifestaciji!«

Vsled tega sklepa stavcev tudi »Edinost« ne izide dne 1. majnika. V odškodnino pa izdamo jutranjo številko z jako pomnoženo vsebino in opozarjamo že danes na obširen, velezanimiv in aktuelen članek pod zaglavljem »Celje pa narodna čast«

Istotako priobčimo jutri prvi oddelek članka »Finis...!«, v katerem odličen rojak naš, živeč v tujini, razvija svoje misli o političnih dogodkih v državi in na zunaj.

Zgubljen — najdeno. Za odrom v gledališču »Armonia« našel se je na nedeljski predstavi mošnjiček z denarjem. Lastnik ga lahko dvigne pri tajniku »Dramatičnega društva«.

Drobne vesti. Rešitev jadrenice. Nekoliko pred polnočjo od nedelje do ponedeljka zapazili so čuvaji na svetilniku, da je neka jadrenica obtičala na skalovju, ki je obloženo okoli svetilnika. Pozneje se je doznalo, da je bila to grška ladja »Georges«. Od silne burje razburkano morje je bilo namreč odtrgalo ladjo od obrežja, kjer je bila privezana in jo vrglo na skalovje. Čuvaji so takoj o tej nesreči telefonično obvestili pilote, kateri so prihiteli v velikem številu na lice mesta, kjer so ladjo začasno le povežali, da je niso valovi razbili; drugo jutro t. j. včeraj zjutraj pa so se piloti povrnil še v večjem številu na parniku »Audax«, kateremu je prišel na pomoč tudi Lloydov parnik »Pluto«. Po dolgotrajnem in trudopolnem delu se je sledujoč pilotom vendar posrečilo, da so okoli poludne spravili jadrenico »Georges« iz skalovja zopet v morje.

Tajnosten slučaj. Pred tednem je prišla k Mariji Mlak, stanujoči v ulici židovskih šol št. 3, neka nepoznana, kakih 35 let stara ženska, katera jo je naprosila, naj jej samo za jedno uro povaruje neko 3-letno deklico. Mlak je blagovoljno ustregla tej prošnji, a še danes zastoj čaka, da bi prišla nepoznana žena zopet po deklico. Deklica govori samo nekaj besed in ne zna povedati, ne čigava je, ne od kje je. Mrak je stvar naznanila policiji.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 30. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Meda 452, kamen; ulica Bacchi 11, hišna oprava; Greta 274, hišna oprava. — Škedenj 158, voz, konji in kočija; ul. delle Legua 6, hišna oprava, ob 11. uri predpoludne.

Vremenski vestnik. Včeraj: topla ob 7. uri zjutraj 13. ob 2. uri popoldne 6.3 — C.° — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 755.9 — Danes plima ob — predp. in ob 4.19 pop.; oseka ob 8.41 predpoludne in ob — popoldne.

Društvene vesti.

»Delavsko podporno društvo«. Predsedništvo imenovanega društva nam javlja, da prihodnji četrtek ne bo odborove seje.

Ista se bo vršila dan pozneje, to je, v petek ob navadni uri.

Javna telovadba »Tržaškega Sokola«.

Na razna vprašanja, kako da je to, da je bilo najprej naznanjeno, da bo javna telovadba dne 4. maja v Barkovljah, potem pa pri sv. Ivanu in slednjič zopet v Barkovljah, odgovarja društvo, da se je godilo tako vsled tega, ker je barkovljanska »Adrija« tudi za 4. maja naznanila drugo predstavo »Lepe Vide«, prezrli bržkone, da je »Sokol« že davno prej objavil javno telovadbo istotam in za isti dan. Ker pa je »Adrija« kasneje blagohotno odločila svojo predstavo, se je »Sokol« odločil zopet za Barkovlje, ker so tu večji prostori in se je bil že pogodil za vojaški orkester.

Javna telovadba »Tržaškega Sokola« v Barkovljah. Kakor je bilo že na kratko objavljeno, priredi »Tržaški Sokol« v nedeljo dne 4. maja javno telovadbo na vrtu barkovljanskega »Narodnega doma«. Na tem letošnjem prvem nastopu bo sodeloval popolni vojaški orkester 97. pešp. in pa novi tržaški kvartet, ki je na zdnjem koncertu »Slovanske čitalnice« kar presenetil občinstvo se svojim krasnim petjem.

Za ta nastop dičnega našega »Sokola« vlada med mestnim in okoličanskim občinstvom veliko zanimanje in je gotovo, da se zberejo v nedeljo v Barkovljah vsi narodni sloji, da pozdrave »Sokola« na prvem letošnjem izletu. Slavnost se bo vršila po sledečem vsporodu:

1. * * Uvodna koračnica, orkester. 2. Eilenberg: »Igranje barv«, orkester. 3. V. Parma-Patzke: Koračnica iz »Rokovjačev«, orkester. 4. Telovadba: a) Proste vaje z orkestrom; b) Telovadba na krogih, proizvajajo dečki od 5 do 7 let; c) Telovadba na bradli in drogu, izvaja druga vrsta; d) Telovadba na drogu in bradli, telovadijo gojenci; e) Uzorna telovadba na drogu in bradli, izvaja prva vrsta. 5. Titl: »Slovanska ouvertura«, orkester. 6. * * »Kritica slovenskih pesmij«, možki četverosp. 7. Smetana: Fantazija iz opere »Prodana nevesta«, orkester. 8. * * Kritica narodnih pesmij, možki četverosp. 9. Conrad: »Hrvatski potpourri«, orkester. 10. Gervais: »Valentina«, valček, orkester. Svobodna zabava. Začetek ob 4¹/₂ uri popoldne. Vstopnina 60 st. za osebo; členi v sokolski obleki so vstopnine prosti.

V slučaju neugodnega vremena odloži se javna telovadba na četrtek, dne 8. maja tek. leta.

Vesti iz ostale Primorske.

× Ker je kuga med prašiči v političnem okraju koperskem ponehala, je c. kr. namestništvo z objavo od dne 1. februarja 1902 št. 3018 razveljavilo prepoved, izdano za politični Koper glede uvažanja in izvažanja živih prešičev ter obdržavanja semnje s prašiči.

Vesti iz Kranjske.

* Job na gnojšču. V Česeniku pri Dobu je minolo sobota umrl neki Matija Marinček. Bil je slaboumen in zato ga njegov oče Franc ni mogel trpeti. Ljudje pripovedujejo čudne reči, kako je lastni oče ravnal s svojim nesrečnim sinom. Matija je bil že leto dni bolan, toda po zimi in po leti je moral ležati zunaj na kupu gnoja, ali pa v hlevu pod jaslami. Valed maza in nesnaga je bil ves njegov život pokrit z ranami in oteklinami. Oče mu ni hotel dati niti jesti več, pa tudi drugim, katerim se je siromak smilil, ni pustil, da bi mu prinašali jedila, hoteč se ga čimprej iznebiti. Ljudje so zelo ogorčeni nad brezsrčnostjo takega očeta.

Vesti iz Štajerske.

— Deželno in mestno gospodarstvo. Deželni zbor štajerski bo imel razpravljati o posojilu 14 milijonov, ki ga hoče najeti mesto graško in za katero naj bi dežela prevzela garancijo. Mesto graško je zaš'o namreč v velike stisko in zadrego, ker ima približno tako gospodarstvo, kakoršnje imamo na občini v — Trstu! Če'lo posamični nemški obč. zastopi se oglašajo proti temu, da bi dežela prevzela garancijo. Kamo-li da bi se Slovenci ne uprli z nogami in rokami!! Ako bi imeli nemški poslanci — pravi »Süddeutsche Presse« — le sled dolžnosti do svojih volilcev, ne bi mogli pritrditi sedanjemu slabemu gospodarstvu v Gradcu. Vsekako pa

mora priti za Slovence do ugodnega odloka. Ali: dolž z dosedanjim nemškim švindelnom, z nemškim slabim gospodarstvom in z nemškim terorizmom! — ali administrativno ločene južne Štajerske! V zadnjem slučaju more biti Slovincem seveda čisto vsejedno, če se bankerot najbolj nemškega mesta Gradca odloži še nekoliko po bankerotu nemškega dela Štajerske.

Rečeni list meni, da bi bilo ob takih okolištinah za slovenske poslance jako vabljivo, da vstopijo zopet v deželni zbor, sicer pa izjavlja, da bo sklep dež. poslancev glede taktike odločilen tudi zanj in da se bo istemu pokoril.

Brzobjavna poročila.

Cesar Fran Josip pri sultanu.

CARIGRAD 29. (B.) Cesar Fran Josip je izrekel sultanu telegrafskim potom zahvalo na gostoljubnosti, katere je bila deležna njegova unukinja kneginja Windischgraet, ter je zagotovil sultanu o svojem nespremenjenem prijateljstvu.

Državni zbor.

DUNAJ 29. (B.) Zbornica poslancev. Poslanec Bennati in tovariši interpelirajo ministra za trgovino radi vsprejetja kurza za praktično paroplovstvo v učni našt navtičnih šol. Poslanec dr. Ferri in tovariši se pritožujejo v interpelaciji do ministerskega predsednika kakor voditelja ministerstva za notranje stvari radi konfiskacije neke brošure, ki je izdal v Ljubljani bivši poslanec v hrvatskem saboru, Franjo Potočnjak, pod naslovom »Iz dežeie brezpravja in demoralizacije« ali »Namestnik kralja — prost slepar.« Interpelantje povdarjajo, da kompetentne sodne oblasti niso imele prigovora proti tej brošuri, dočim so policijske oblasti v Ljubljani odredile konfiskacijo toliko hrvatske kolikor nemške izdaje. Interpelantje reproducirajo besedilo vse brošure.

Posl. Perathoner in tovariši interpelirajo ministra za nauk in bogočastje radi postopanja dekana Inama v Pergenu nasproti šolskim otrokom v nemški ljudski šoli v Eichleitu, katere da sili rabiti italijanski jezik. Posl. Biankini in tovariši zahtevajo v interpelaciji, naj finančni minister pospešuje industrijo morske soli v Dalmaciji.

DUNAJ 29. (B.) Zbornica nadaljuje razpravo o naslovu »sol in tobak«. Poslanec Bennati je govoril o neugodnem položenu industrije morske soli ter je podpiral resolucijo odseka, tiščoč se pridobivanja morske soli v Istri in v Dalmaciji. Predlagal je resolucijo za povišanje kupne cene tersoli, govoril je o neugodnem položenu delavcev v solinah v Piranu in Kopru ter povdarjal, da treba tu hitre pomoči, ker se že pojavlja občutno pomanjkanje na delavcih in preti rešeni industriji poguba.

Poročevalec Robič je izjavil, da se more le pridružiti hvali, ki so jo izrekli razni govorniki upravi monopola, izlasti glede boljšanja materialnega položaja delavcev. Naslov je bil nato vsprejet.

K naslovu »kolki, takse in pristojbine« je govoril posl. Binder, ki je razpravljal o potrebi reforme zakona o pristojbinah, zlasti pa nove uravnave zapuščinskih pristojbin. — Povdarjal je kakor krivično, da se uradnikom en del njihovih plač jemlje zopet v obliki taks. Rečeni naslov je bil vsprejet po kratki debati. V razpravo je prišel naslov »mitnice«.

Seja traja dalje.

Dunajsko posojilo.

DUNAJ 29. (B.) Na tukajšnjih mestih za podpisovanje novega 4% dunajskega investicijskega posojila so danes kmalu po začetku subskripcije zaprli ograje, ker je po prijavah na tukajšnjem trgu samem razpisani znesek 100 milijonov kron že večkrat podpisan.

BEROLIN 29. (B.) Današnja subskripcija na 4% dunajsko investicijsko posojilo je bila takoj po otvoritvi zopet zaključena, ker je veliko več podpisanega, nego znaša posojilo.

Iz bavarske zbornice.

MONAKOVO 29. (B.) Zbornica poslancev je vsprejela po večtedenskem posvetovanju zakon o šolskem proračunu in sicer z 81 proti 70 glasom. »Za« so glasovali centrum in posl. Bech iz svobodne zveze, »proti« liberalci, socialni demokrati in svobodna zveza.

Umrl glavni urednik.

BRNO 29. (B.) Umirovljeni glavni urednik uradne »Brünnner Zeitung«, Henrik Jurij Schindler, je danes umrl.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 29. (B.) »Daily Teldgraph« javlja iz Pretorije dne 27. t. m.: Komandi v Utrechtu in Vryheitu sti imeli prošlega tedna zborovanja, katerih so se udeležili tudi Louis Botha in drugi voditelji Burov. Na zborovanjih se je pojavila močna struja v prilog miru. Zborovanja niso bila nadlegovana od angleških čet. Molče dogovorjeno premirje v tem okraju poteče jutri.

Ruski minister Pleve na potovanju.

HARKOV 29. (B.) Minister za vnanje stvari Pleve je včeraj iz Moskve dospel semkaj in je odpotoval v Pultavo.

Izjava.

Jaz podpisani obžalujem in preklečujem razaljive besede, ki sem jih bil izrekel proti g. Ignacu Tance dne 31. marca t. l. v njegovi gostilni v Nabrežini.

Jožef Pertot, občinski redar.

PROTI

kašlju, gribolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd.

zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri peclih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v skatljicah v Prendinjevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Skatljica stane 60 stotink.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kontoaristinjo

zmožno slovensčine in italijanščine išče: Prva kranjska tovarna t-stenin Žnideršič & Valenčič v Il. Bistrici.

Pozor na ta užig na zamašku !!!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Velikanska rastava pohištva in tapečarij. Izvenredno ugodne

XXX cene. XXX

VILJEM DALLA TORRE

v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana)

Moje pohištvo donesesarde.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

— T R S T —

TOVARNA:	ZALOGE:
Via Tosa,	Piazza Rosario št. 2
vogal	(šolsko poslopje)
Via Limitanea	in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapečarij, sral in slik. Izvršaje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CRNKI ZASTONJ IN FRANKO

Predmeti postavijo se na pa obrod ali železnico franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Odlikovan z dvema zlatimi in bro-
nastimi kolajnam

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angleškem in francoskem
vzoren izdeluje po meri cenj. damam
in gospodom kakor tudi za otroke. Delo
okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Gostilna „Al Transwaal“.

prej Antico Gobbo Via dello Scoglio.
(nasproti Drejevi pivovarni)

Podpisani priporoča L. vrsne istrska, vi-
pavska in dalmatinska vina, refošk, kraški
teran, Opolo, prosekar, nadalje Dreherjevo
pivo, Pizensko in Spaten v botilkah.

Domača kuhinja vedno pripravljena.
Kroglišče. Svojim rojakom se toplo pripo-
roča

Fran Benčič, krčmar.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“
trvdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti gledališču „Armonia“
s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke
po meri in najugodnejših cenah. V pro-
dajalnici ima tudi zalogo perila za
delavski stan po izvenredno nizkih cenah.
Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se na-
pravijo po meri.

Posojila

proti povrnitvi v 7 in pol letih vdobé e. kr.
čestništvo, vladni, mestni in železniški urad-
niki ter vdove kakor tudi uradniki podjetij
in privatni uradniki, ki so udje kakega pen-
zijskega zaklada.

Posojila se dajejo proti varščini na ne-
premičnine, urednostne listine, renté, vžitke,
zavarovalne police itd.

Obrniti se na **Hinko Giberti**, ul. Canale 7, I

Pekarna in sladčičarna

Jakob Jellen
v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. priporoča 3 krat
na dan svež hruh in velik izbor sladčic. Sprejema v
pecivo bodisi testo za navaden kruh ali sladčice. Za-
oga moke iz prvih ogerskih mlinov.

Konrad Jacopich trgovec z jedilnim

blagom v Trstu,
Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nialij, navadnega in najfinjšega olja, najfinjše te-
stenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovsu itd. po jako
nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na de-
želo na debelo in drobno. Ceniki franco.

Skladišče vina ulica Acquedotto št.

23. Prodaja vina na
sodih in buteljkah. Fine pašne in dezertne vina na
debelo in drobno, franco na dom po najugodnejših in
konkurenčnih cenah.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonialij,
vsakovrstnega olja, navadnega in najfinjšega.
— Najfinjše testenine, po jako nizkih cenah,
ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja na-
ročeno blago tudi na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franco.
Priporoča se pri najsolidnejšem delu in
cemerim cenam.

Spoustovane slovenske gospodinje!

Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Methodijevo

cikorijo.

Paglianovo mazilo (sirup)

za osveženje in čiščenje krvi

prof. Ernesta Pagliano

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdravstvenemu vodstvu min. za notranje posle, koje je dovolilo razprodajo.
Odlikovano na narodni farmaceutični razstavi 1894 in na higije-
nični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnam.

Dvor višjega sodišča v Lucca je izdal razsodbo po
koji ima tvrdka Hieronima Pagliano izključno pravico postopati proti vsa-
kemur, ki bi razpečaval ponarejanja, ter je ob jednom prisodil tvrdki vse sodne
troške in odvetniške troške provzročene do leta 1897.

Naš sirup je ravno isti, kojega je izumil 1838. pok. naš stric prof. Hieronim
Pagliano ter hranimo njegove izvorne recepte, s kojimi se je dokazala resnica.
Vsi ti dokumenti ki so pisani z njegovo lastno roko, so bili predloženi pri-
stojnemu sodišču

Pozivljamo vsakega, da prikljči; to zadošča v dokaz resnice, koje smo
vedno trdili in razkrili brezvestne laži gotovih spekulanzov. Zgoraj označene
listine zamore si vsakdo ogledati. Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte
vedno izdelke, koji no jo na lončku in ovitkih našo varstveno znamko. Tvrdka
nima družie. **Napolj 4, Ca'ata S. Marco.**

MNOŽINA ZAHVAL JE VSAKOMUR NA UPOGLED.

POMADA od LILJANA. Vse
Brez olja in masti! Ne napravi
samo vsako lice nežno in pe-
mlajeno, nego tudi belo in
brez peg. Solneče pege
odpravi vsak z upo-
rabo iste. Cena 3
lonč. gl. 1-50;
anticipatno
denar z gl.
a poštn.
vred.

Vse
reločne bo-
lezni, težka preba-
vanja pri pomakaju teka,
kolcanju, rezavici in bruhanju, grč
in prenapeti želodec, zasličenje, naval krvi
v glavi (kongestije), črevesne bolezni, kašelj
in druge bolezni, potem robna bolečina, gliste, zlatenico
in zlato žilo zdravi

ANTIRHEUNIN - MAZILLO
proti trganju in zbadanju v ro-
kah. Cena 1 lončič 1 gld.
50 nvč. 2 lončiča 2 gld.
4 lončiči gld. 3-20
s poštno vred ako
se denar naprej
pošlje.

ŽIVOTNI BALZAM
„SALVATOR“
On čisti kri, ker je najboljša domača zdravilo za notranje in zunanje bolezni, odstranjuje nečiste
sokle ter s tem daljša človeško življenje. On zdravi vse mogoče in stare rane, kakor tudi vse
druge bolezni ki so označene v navodilu pridejanjem vsakemu lončku.

Cena omota 12 steklenič 2 gld. 50 novč., 24 steklenič 4 gld. 50
novč., — 48 steklenič 8 gld. s poštno ako se denar naprej
pošlje lekarni

Prof. Dr. Concilije
INJECTIO „SALVATOR“
v Varaždinu
(Hrvatsko)
FR. RIEDLA
lekar na k „SALVATORJU“
VARAŽDIN (Hrvatsko)

CAPSULE VEGETABLE
za tajne bolezni

NAJBOLEŠE DOMAČE ZDRAVILO.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited

pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro
zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse
prirasle izrastke.

Vdobia se po lekarnah. Po pošti franco 2 lončka
3 K 50 stot.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited v Pregradi pri Rogatcu
(Rohitsch-Sauerbrunn.)

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgornjo, na lončku utisnjeno varn. znamko in tvrdko.

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

Jestvin in kolonialnega blaga, delikates
in konserv.

Izbor raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici **Bastione št. 2**
nasproti ženskemu liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem
najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Fran Wilhelmov

odvajajoči čaj

od

Frana Wilhelm

lekarnarja c. kr. dvornega zalagatelja
NEUNKRCHEN (Spodnje avstrijsko.)

Se dobiva v vseh lekarnah v za-
vitku po 2 K. avst. velj.

„Andemo de Franz“

krčma

v ulici Geppa št. 14.

Toč vina prve vrste:

Bela vipavska . . . liter po 36 kr.
Črna istrska . . . „ „ 36 „
Istrski refošk . . . „ „ 48 „

Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gor-
kimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah.
Družinam se pošilja na dom od 10 litrov
naprej: **Ipavsko belo liter po 28 kr.,**
črno istersko liter po 28 kr.

Priporoča se tudi krčmarjem, katerim dajem
vinood 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst
Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste
iz zemlje, porcelana, železa, kositarja in stekla;
velik izbor pletenin in lesenega blaga. Lesene
pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali
druge zbobbe.

ZALOGA DALMATINSKIH VIN
iz lastnih kletij
in

ISTRSKI TERAN,
ki se toplo priporoča družinam, gosp. krčmar-
jem in restavratorem.

Simeon Pavlinović, ul. Chiozza 11.

Za Gorico

išče se izobrazena gospica za
mesto blagajničarke.

Zahteva se znanje slovenščine, la-
ščine in nemščine ter vsaj nekoliko
književodstva. Ponudbe pod šifro -Z.
K. - na upravo našega lista.

Amalija vd. Italija

TRST. - ul. Malcanton 4. - TRST.

Velik izbor

pohištva, tapecarij, ogle-
dal in okvirjev po nizkih
cenah.

Ne boji se konkurence!

Švicarska urarska obrt.

Samo 16 K.

Naznanjamo vsem
veščakom, častnikom,
poštnim, železniškim
in redarskim urad-
nikom kakor tudi
vsakomur ki rabi
dobro uro, da smo
opreželi edino raz-
prodajo novoznaj-
dene originalne genf-
ske 14-karatne re-
mont. ure zlatega
elektro-plaque, se-
stav glashütte. Te
ure imajo protimag-
netične preiziz k.
urni stroj so najtačnejše regulirane in preskušene
in dajamo z vsako uro 3-letno pisemno jamstvo. Okrov
ki je sestavljen od treh odskočnih pokrovkov, je
moderno in krasno izdelan ter napravljen iz novo iz-
najdene ameriške goldinske kovine ter prekrit s
14-karat. zlatom, tako, da je podoben čistemu zlatu,
in veščaki jo ne morejo razločevati od prave ure, ki
velja 200 kron. Edina ura na svetu, katera ne zgubi
nikoli zlatega lica. Sprejeli smo v 6 mesecih 10.000
dodatnih naročb in okoli 3000 pohvalnih pisem. Cena
uri za gospode ali dame le 16 kron poštnina in col-
nina prosta. Vsaki uri je brezplačno pridejam moš-
njček od usnja. Krasne in moderne veržice od zla-
tega plague za gospode ali dame (tudi ovratnjice) po
3. — 5. — in 8. — K. Ako ura ne ugaja, se sprejme
nazaj vsled česar se nima nobenega rizika. Razpo-
šiljanje po poštnem povzetju ali predplačilu.
Naročbe je pošiljati na **Razpošiljanje ur**
„Chronos Basel (Švica)“. Za pisma v Švico je
staviti znamko za 25 stot., na dopisnice 10 stot.

Velikanski izbor pohištva
A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev,
tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in
velikih kovčkov vseh vrst po načrtih
železnih. Naročbe sprejema za kompletne
sobe toli v mestu koli za odpošiljanje
po železnici ali morju.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.

— Kožnar in izdelovalec kap —

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za ci-
vilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in
skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke
za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

ŠTEFAN CRUCIATTI

ornamentalni kamnosek.

TRST. — Via della Pietà št. 25. — TRST.

izvršuje iz istrskega mramorja in kraškega
kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do
najlepšega in kompliciranega dela.

Specijaliteta za napisne plošče in nagrobno
spomenike.

Velika zaloga slane ali žaganega mramorja
v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altarje, kakor
tudi za podove bodisi bele ali barvane.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih
cenah.